

Situația copiilor în sistemul de servicii sociale din raionul Rezina, 2019-2022

Buletin informativ

INTRODUCERE

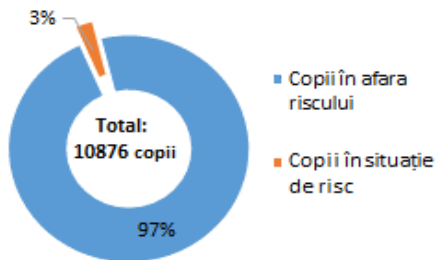
Acest buletin informativ prezintă o analiză succintă a situației copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți din raionul Rezina în perioada 2019-2022, progresele înregistrate și acțiunile întreprinse sau care urmează a fi întreprinse la nivel raional pentru o mai bună abordare a necesităților copiilor, reducerea vulnerabilității acestora în fața diferitelor forme de risc social și îmbunătățirea calității vieții lor.

În analiză s-au folosit datele colectate de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei (DASPF) din raionul Rezina pe parcursul celor patru ani.

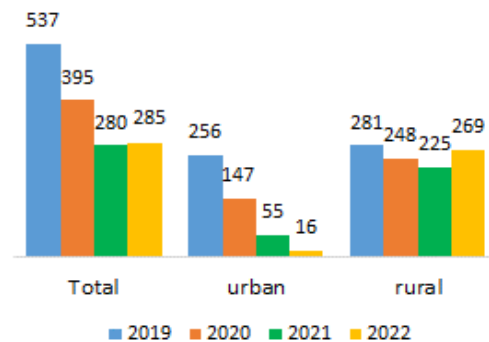
I. Copii aflați în situație de risc

Profilul copiilor aflați în situație de risc

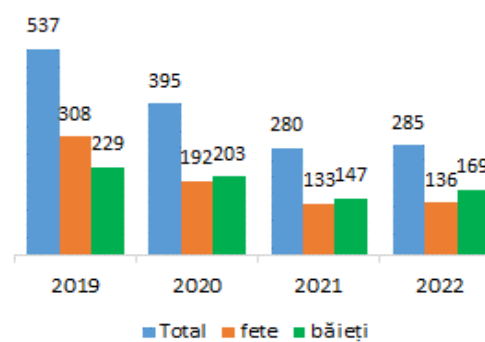
Ponderea copiilor în situație de risc în total copii din raion în anul 2022 (%)

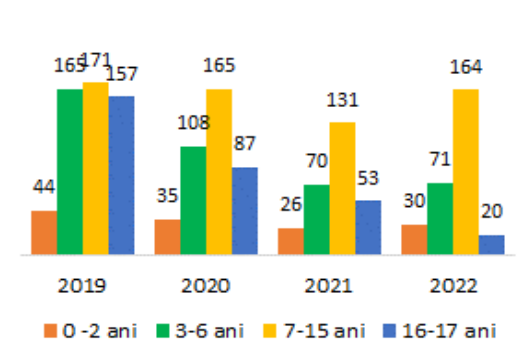
Numărul copiilor în situație de risc, pe medii de reședință, 2019-2022

Numărul copiilor în situație de risc, pe sexe, 2019-2022

Numărul copiilor în situație de risc, pe grupe de vârstă, 2019-2022

CONSTATĂRI:

La sfârșitul anului 2022, în evidența DASPF se aflau 285 de copii aflați în situație de risc sau 3% din totalul copiilor din raion.

Evoluția numărului de copii aflați în situație de risc pe parcursul celor patru ani analizați a fost în descreștere continuă, înregistrând în anul 2022 o diminuare cu 47% față de anul 2019.

Copiii din grupa de vârstă de 7-15 ani și copiii ce trăiesc în mediul rural au prezentat cel mai mare grad de vulnerabilitate la risc. Nu s-au constatat discrepanțe semnificative între fete și băieți.

ACȚIUNI

Realizate:

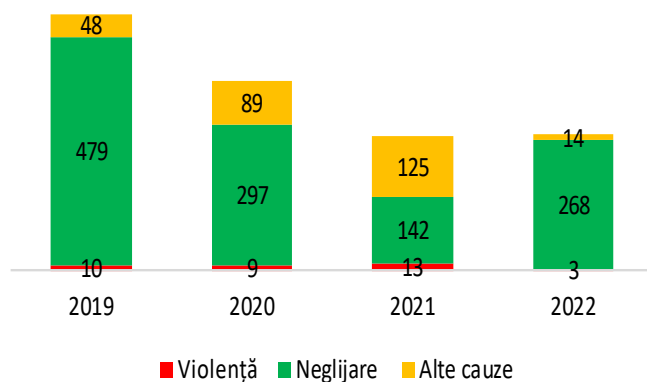
1. formare continuă a angajaților DASPF privind protecția copiilor aflați în situație de risc;
2. seminare care ajută copiii plasați în serviciile sociale de tutelă/curatelă, Asistență Parentală Profesionistă (APP) și Casă de Copii de Tip Familial (CCTF) să-și dezvolte atitudini responsabile pentru viața de adult;
3. acorduri de colaborare semnate cu organizațiile neguvernamentale CCF Moldova, AVE Copiii și Concordia în vederea susținerii familiilor defavorizate cu copii și consolidării abilităților parentale;
4. ședințe comune ale echipelor multidisciplinare (EMD) locale, cu implicarea specialiștilor relevanți din cadrul EMD raională, în comunele Sîrcova, Slobozia-Horodiște, Țareuca, Cinișeuți, Peciște și Otac privind examinarea cazurilor de violență în familie și neglijarea obligațiilor părintești față de copii;
5. dezbateri cu elevii claselor a 8-a și a 9-a cu tematica „Egalitatea de gen în familie. Stop violență”, organizate în localitățile Mateuți, Solonceni și Tarasova.

Perspective:

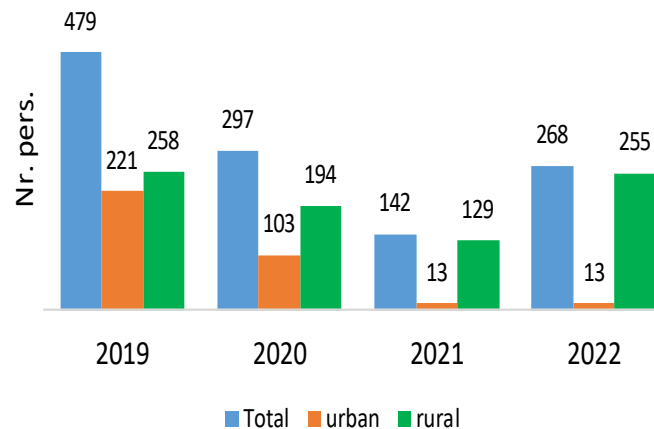
1. activități de prevenire a intrării copiilor în situație de risc prin implicarea copiilor și părinților/îngrijitorilor în programe de suport;
2. crearea grupurilor de suport pentru adolescenți în parteneriat cu Centrele de sănătate prietenoase tinerilor în scopul prevenirii comportamentului deviant, formării abilităților de viață independentă și informării privind modul sănătos de viață, inclusiv privind sănătatea reproductivă;
3. desfășurarea de activități cu asistenții sociali comunitari pentru îmbunătățirea evidenței copiilor aflați în situație de risc astfel încât să se cunoască mai în detaliu problemele cu care se confruntă aceștia.

Principalele cauze ale aflării copilului în situație de risc

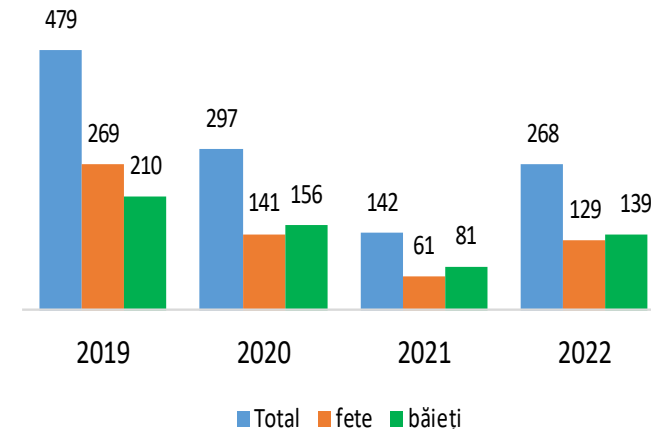
Numărul copiilor în situație de risc, pe cauze de risc, 2019- 2022

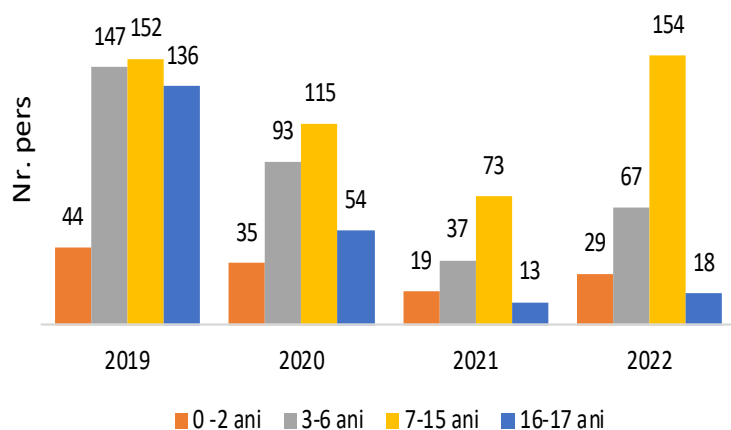
Numărul copiilor victime ale neglijării pe medii de reședință, 2019-2022

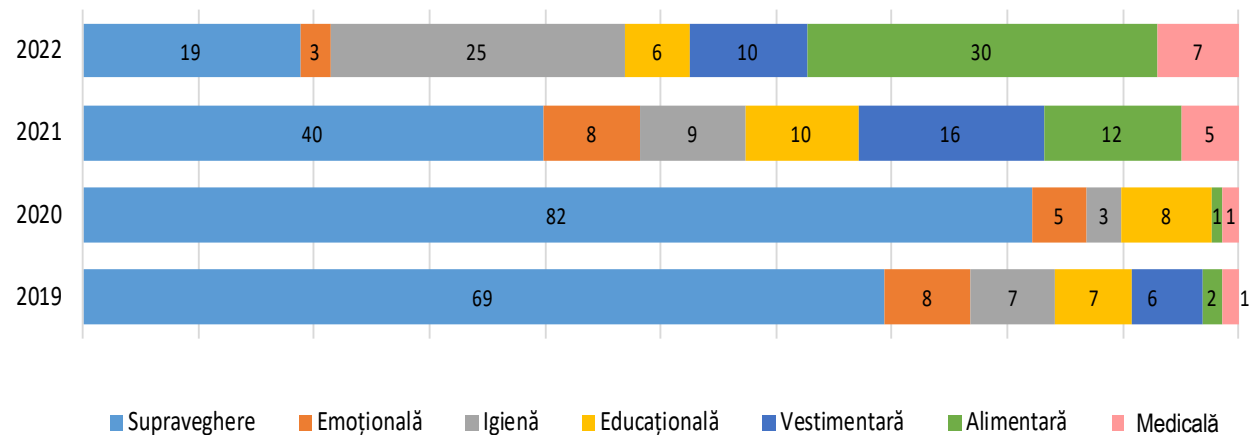
Numărul copiilor victime ale neglijării pe sexe, 2019-2022

Numărul copiilor victime ale neglijării pe grupe de vârstă, 2019-2022

Ponderea copiilor victime ale neglijării în anul 2019-2022, după tipuri de neglijare (%)

CONSTATĂRI:

Neglijarea copiilor a fost principala cauză de risc în perioada analizată (77% în medie), urmată la mare distanță de violență și de alte cauze.

Lipsa competențelor parentale a contribuit în mod semnificativ la această situație.

Cei mai afectați au fost copiii din grupa de vârstă de 7-15 ani, care locuiesc în mediul rural. Discrepanțele pe sexe au fost nesemnificative.

Tipurile predominante de neglijare a copiilor au fost lipsa de supraveghere (52,5% în medie), neglijarea alimentară și de igienă (ambele de aprox. 11% în medie), și cea vestimentară (8%).

ACȚIUNI:

Realizate:

1. colaborări cu Inspectoratul de Poliție, Centrele de sănătate, instituțiile de învățământ, centrele de plasament pentru copii și organizațiile neguvernamentale privind cazurile de neglijare și abuz ale copiilor minori în scopul unei intervenții rapide și a prevenirii unor asemenea situații în viitor;
2. suport acordat EMD locale în gestionarea cazurilor dificile, de exemplu: abandonul școlar, părăsirea domiciliului de către copii, lăsarea copiilor fără supravegherea adulților;
3. ședințe comune ale EMD locale cu implicarea specialiștilor relevanți din cadrul EMD raională în localitățile Otac, Sobozi-Horodiște, Țareuca, Cuizăuca, Cinișeuți, Peciște și Sîrcova.

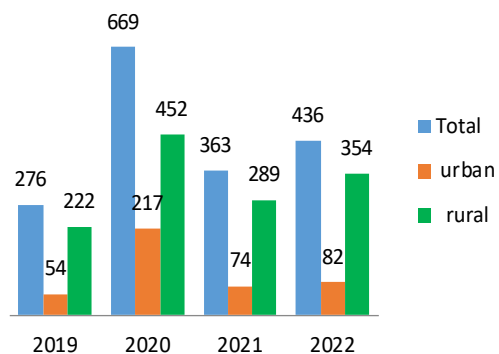
Perspective:

1. organizarea vizitelor de monitorizare a situației copiilor aflați în situație de risc cu implicarea membrilor EMD, în special în comunitățile cu cel mai mare număr de astfel de copii;
2. desfășurarea de către EMD locale de activități comune cu părinții pentru prevenirea intrării familiilor cu copii în situație de risc (informarea părinților despre serviciile existente la nivel de comunitate și raion, consolidarea competențelor parentale în îngrijirea copiilor, gestionarea problemelor și riscurilor asociate preadolescenței și adolescenței).

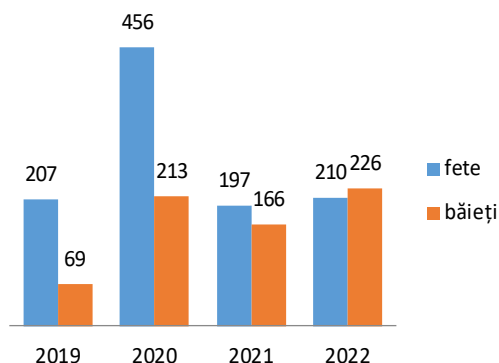
II. Copii separați de părinți

Profilul copiilor separați de părinți și cauzele separării

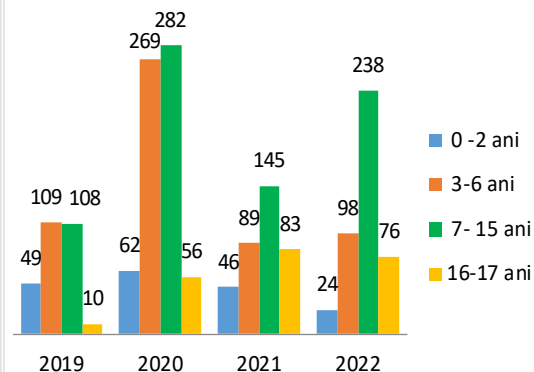
Numărul copiilor separați de părinți, după medii de reședință, 2019-2022

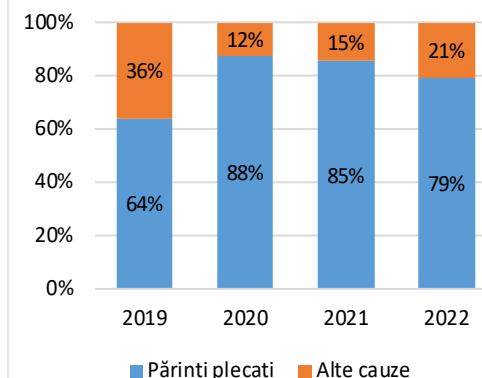
Numărul copiilor separați de părinți, după sexe, 2019- 2022

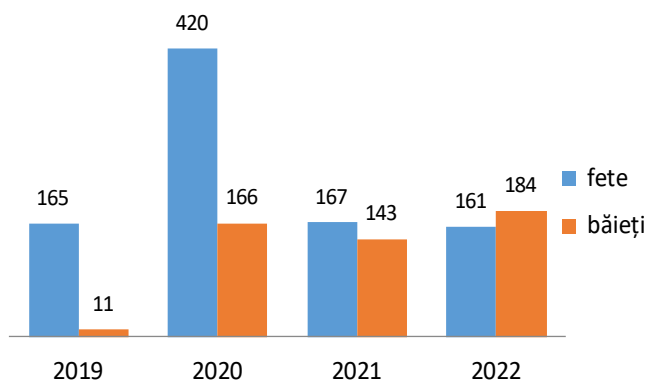
Numărul copiilor separați de părinți, pe grupe de vârstă, 2019- 2022

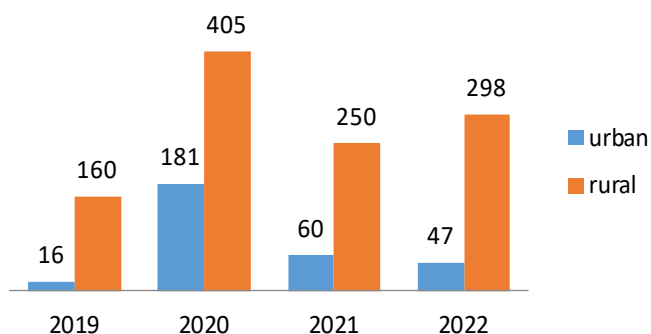
Ponderea copiilor separați de părinți, pe cauze, 2019-2022 (%)

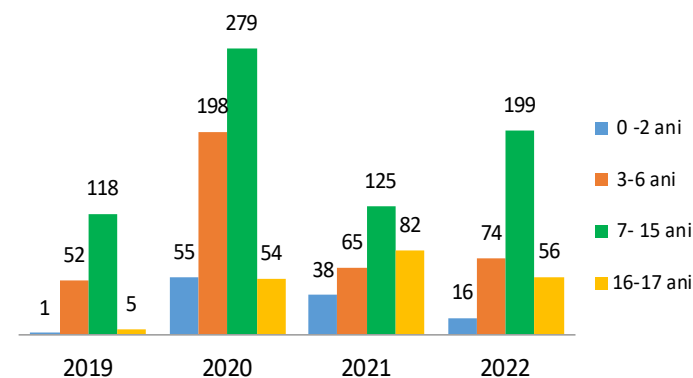
Numărul copiilor cu unicul sau ambii părinți plecați peste hotare, după sexe, 2019-2022

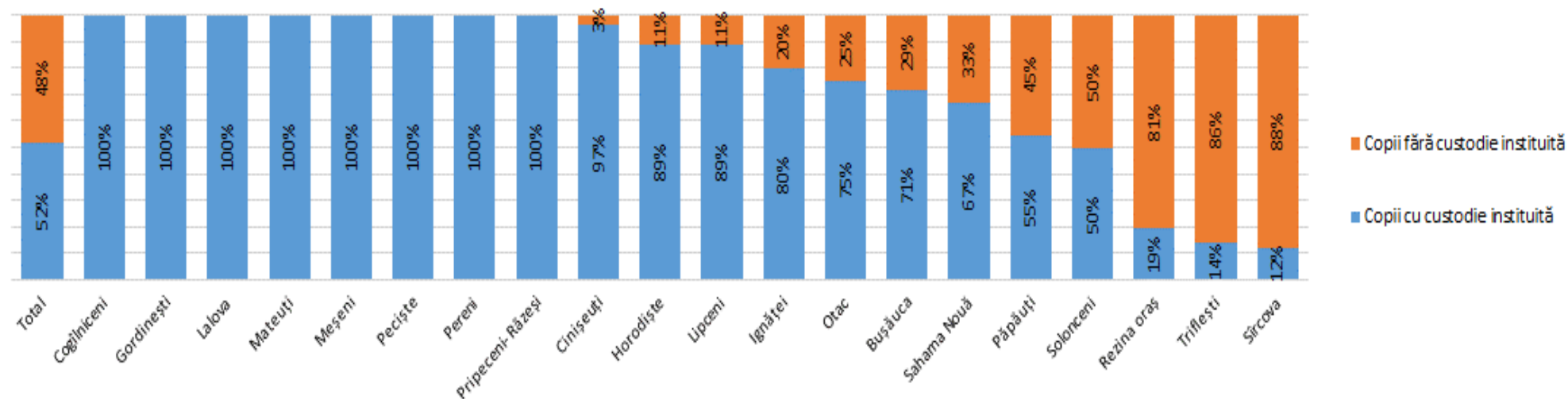
Numărul copiilor cu unicul sau ambii părinți plecați peste hotare, după medii de reședință, 2019- 2022

Numărul copiilor cu unicul sau ambii părinți plecați peste hotare, după grupe de vârstă, 2019- 2022

Pondereea copiilor cu custodie instituită pe localități, în anul 2022 (%)

CONSTATĂRI:

La sfârșitul anului 2022 în evidență erau 436 de copii separați de părinți, în creștere cu 20% față de anul precedent și cu 58% față de anul 2019.

Pe parcursul perioadei analizate, cei mai mulți copii separați locuiau în mediul rural, fiind preponderent fete. Riscul separării de părinți crește odată cu înaintarea în vârstă a copilului și sporirea autonomiei personale a acestuia. Astfel, grupul de copii în vârstă de 7-15 ani a predominat în rândul copiilor separați, fiind în creștere cu 59% față de anul 2021 și de 2,2 ori mai mare decât în anul 2019.

Migrația internă și externă a părinților a fost principala cauză a separării copiilor. În anul 2022, copiii cu părinți migranți au constituit o pondere de 79% în totalul copiilor separați de părinți, în creștere cu 15 puncte procentuale față de anul 2019.

Localitățile cu cel mai mare număr de copii cu unicul/ambii părinți plecați peste hotare au fost Rezina, Țareuca și Mateuți.

Custodia a fost principala formă de protecție a copiilor ce au avut unicul sau ambii părinți plecați peste hotare. Astfel, în raionul Rezina, rata de acoperire a acestor copii cu această formă de protecție a fost de 52% în anul 2022, situația variind pe localități.

ACȚIUNI:

Realizate:

1. ședințe ale Consiliului raional pentru protecția drepturilor copilului în vederea examinării situației copiilor cu comportament deviant ce conduce la separare; cazuri examinate ca urmare a sesizărilor primite de Telefonul Copilului; calendar stabilit de întrevvedere a părintelui cu copilul;
2. ședințe ale Comisiei raionale pentru protecția copilului aflat în dificultate privind stabilirea unei forme de protecție a copilului sau a plasamentului planificat în servicii de tip familial, încetarea plasamentului sau acordarea ajutorului financiar, după caz;
3. proiectul „Mămica alăptează” implementat pentru mamele cu copii de 0-2 ani din toate localitățile raionului Rezina;
4. vizite de monitorizare a familiilor cu copii aflați în situație de risc pentru prevenirea separării;
5. colaborare cu A.O. „Armonia” pentru acordarea suportului psihologic și emoțional copiilor și tinerilor separați de părinți aflați în dificultate;
6. instruiți ale actorilor comunitari, șefilor de grădiniță și directorilor liceelor din orașul Rezina și gimnaziilor din alte localități referitoare la acțiunile ce trebuie întreprinse pentru instituirea custodiei în cazul plecării părinților peste hotare;
7. discuții cu părinții cu tematica „Impactul migrației asupra creșterii și educației copiilor: Familia-punctul meu de sprijin” în satul Ghiduleni.

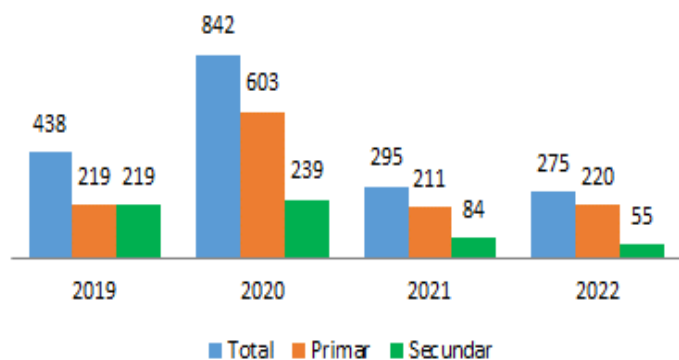
Perspective:

1. organizarea de campanii de sensibilizare și informare a părinților despre impactul plecării acestora asupra dezvoltării copilului și afectarea domeniilor sale de bunăstare;
2. implementarea activităților pentru tineri în scopul dezvoltării de competențe și organizării timpului pe perioada separării de părinți;
3. dezvoltarea de noi servicii sociale pentru a menține copilul în mediul familial și consolidarea serviciilor existente, precum APP sau CCTF.

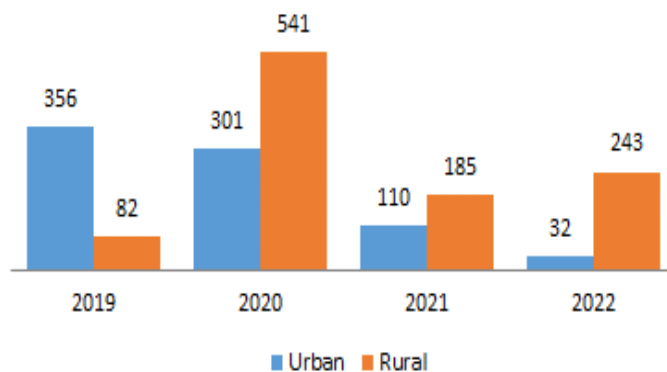
III. Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii

Profilul beneficiarilor serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii

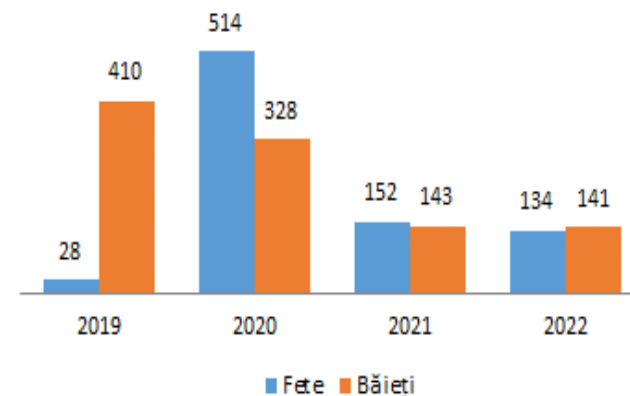
Numărul copiilor asistați în cadrul serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii, 2019-2022

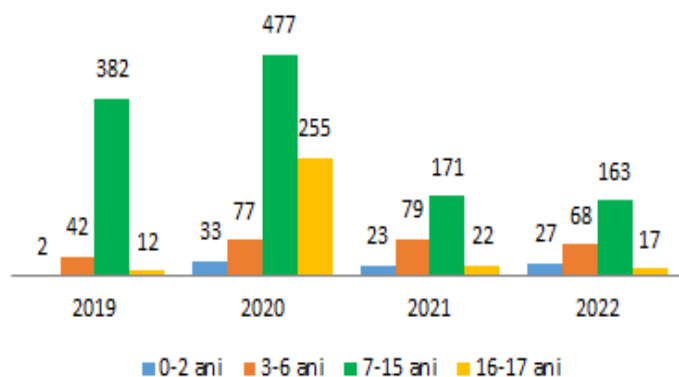
Numărul copiilor asistați în cadrul serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii, pe medii de reședință, 2019-2022

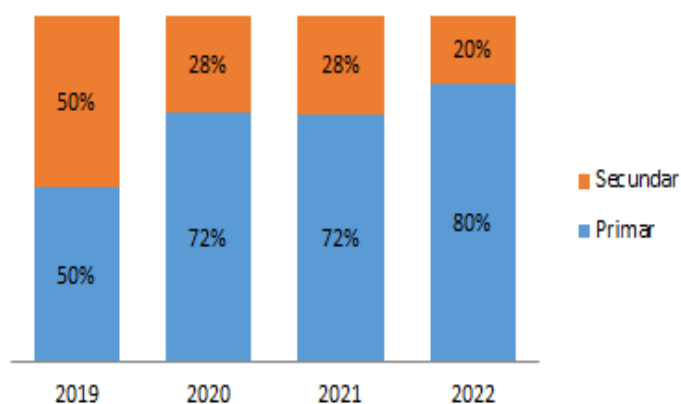
Numărul copiilor asistați în cadrul serviciului de sprijin familial, pe sexe, 2019-2022

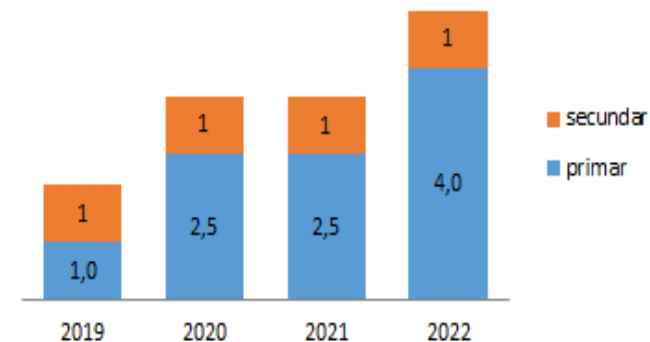
Numărul copiilor asistați în cadrul serviciului de sprijin familial, pe grupe de vârstă, 2019-2022

Ponderea copiilor asistați în cadrul serviciului social de sprijin familial, pe tipuri, 2019-2022 (%)

Raportul dintre beneficiarii de sprijin familial primar și cel secundar, 2019-2022

CONSTATĂRI:

La sfârșitul anului 2022 au fost 275 de beneficiari ai serviciului social de Sprijin pentru familiile cu copii, în descreștere cu 67% față de anul 2020 și cu 37% față de 2019.

În perioada 2019-2022, copiii din mediul rural din grupul de vârstă de 7-15 ani au prevalat în rândul beneficiarilor acestui serviciu, fiind urmați de cei în vârstă de 3-6 ani. Nu s-au înregistrat diferențe semnificative între sexe.

Beneficiarii de Sprijin familial primar au fost majoritari, cu o pondere medie de 68% pe parcursul perioade analizate.

Raportul dintre beneficiarii de sprijin familial primar și cel secundar a crescut considerabil în anul 2022 (4:1) față de anul 2019 (1:1). Aceasta denotă că s-a pus un accent mare pe acțiunile de prevenire a separării copilului de familie și pe consolidarea competențelor parentale.

ACȚIUNI:

Realizate:

1. instruirii pentru specialiștii din cadrul DASPF și asistenții sociali comunitari sub genericul „Modalități de intervenție în protecția copiilor supuși violenței”;
2. activități de promovare a serviciilor de tip familial cu scop de prevenire a separării copiilor: informare prin rețele de socializare, discuții individuale cu persoanele interesate, colaborarea cu structurile de asistență socială din alte raioane;
3. părinți cu copii în situație de vulnerabilitate implicați în proiectul „Viața Sănătoasă” în localitățile Lalova, Ignăței, Țareuca și Rezina;
4. activități extracurriculare și de dezvoltare personală pentru copii, implementate în cadrul proiectului „Împreună pentru un mod sportiv de viață!”, organizate de Asociația Obștească Run Moldova.

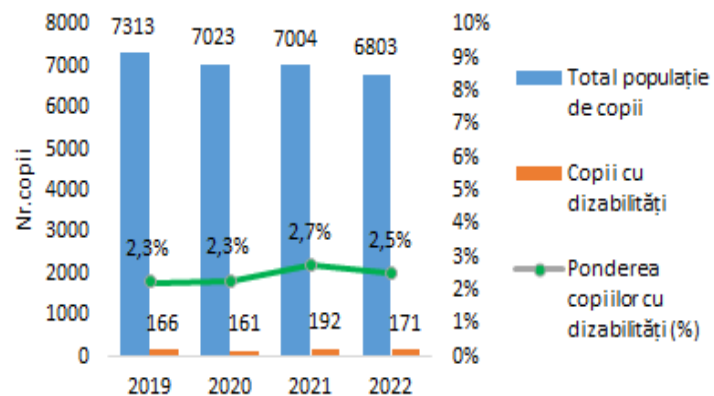
Perspective:

1. diversificarea programelor de susținere a copiilor și familiilor în cadrul serviciului social de Sprijin pentru familiile cu copii;
2. acțiuni de dezinstituționalizare a copiilor din instituțiile de plasament de tip rezidențial prin oferirea de suport familiilor acestora prin intermediul serviciului social de Sprijin pentru familiile cu copii;
3. informarea populației cu privire la criteriile de accesare a serviciului social de Sprijin pentru familiile cu copii.

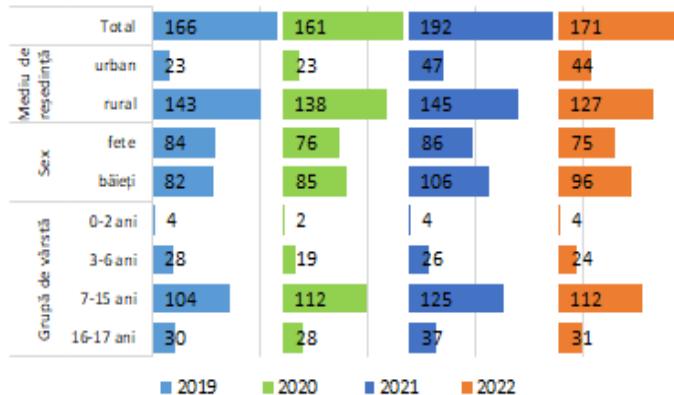
IV. Copii cu dizabilități

Profilul copiilor cu dizabilități

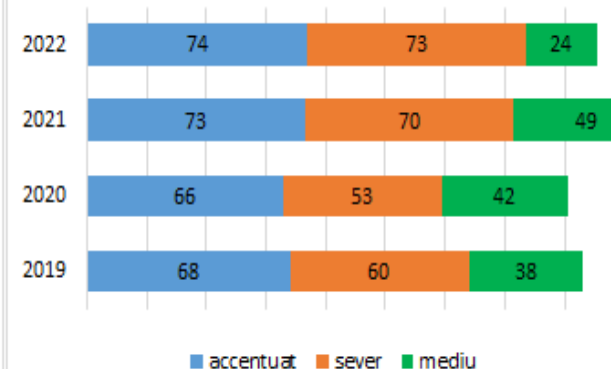
Numărul și ponderea copiilor cu dizabilități în totalul populației de copii, 2019-2022

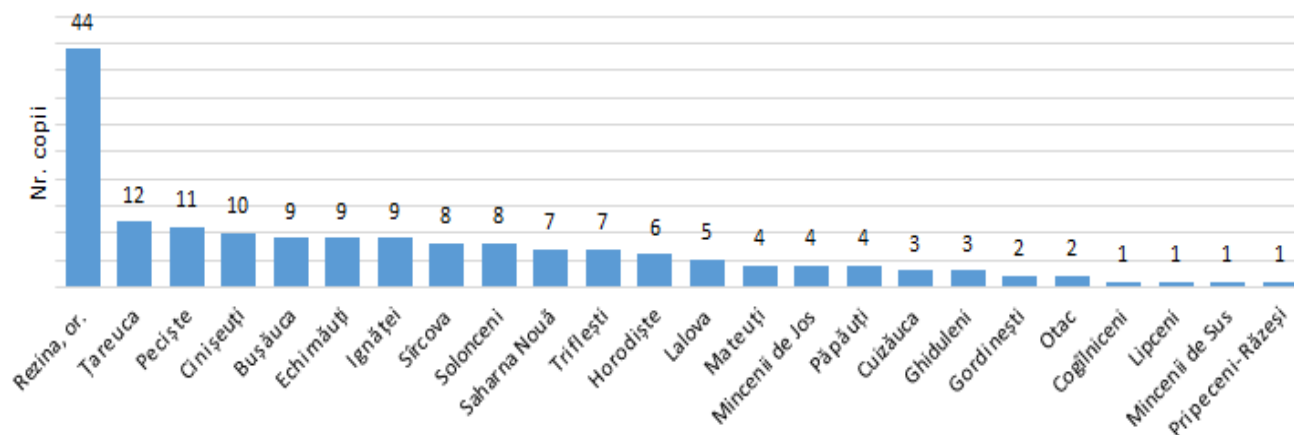
Numărul copiilor cu dizabilități, pe medii de reședință, sex și grupe de vârstă, 2019-2022

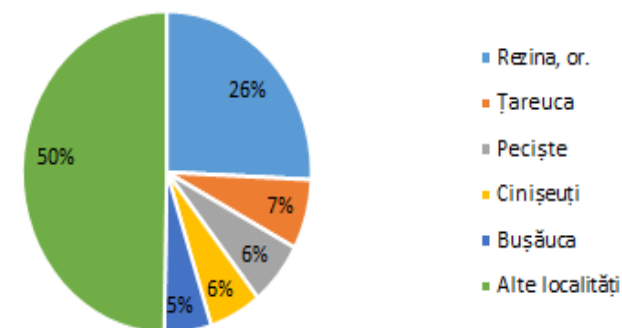
Numărul copiilor cu dizabilități, pe grade de dizabilitate, 2019-2022

Numărul copiilor cu dizabilități aflați în evidență în anul 2022, pe localități

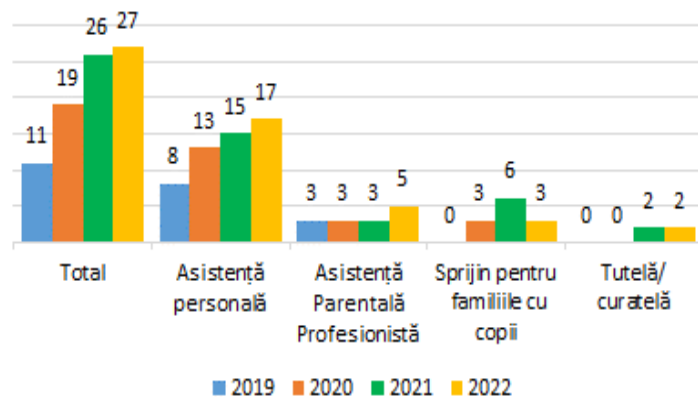

Ponderea copiilor cu dizabilități în evidență în anul 2022, pe localități

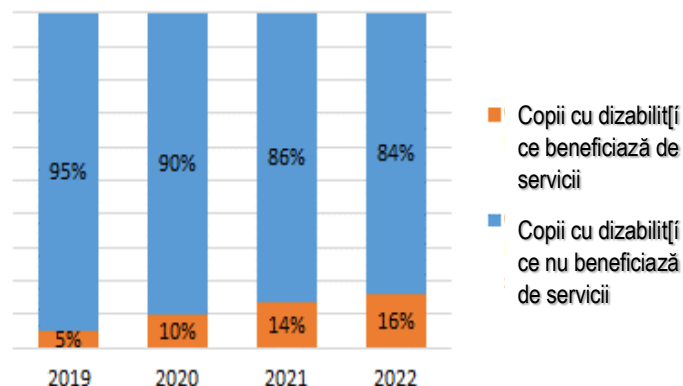

Serviciile sociale de care beneficiază copiii cu dizabilități

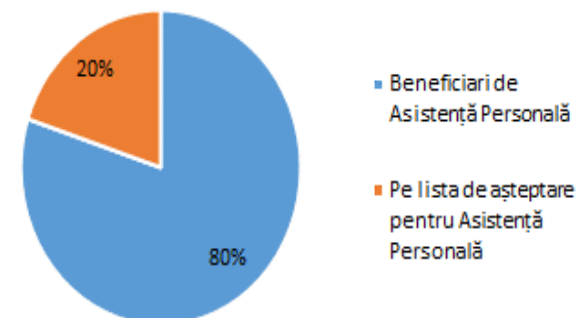
Numărul copiilor cu dizabilități beneficiari de servicii sociale, 2019-2022

Ponderea copiilor cu dizabilități beneficiari de servicii sociale, 2019-2022

Ponderea copiilor cu dizabilități beneficiari de Asistență Personală în anul 2022 (%)

CONSTATĂRI

La sfârșitul anului 2022, în evidența DGASP se aflau 171 de copii cu dizabilități (2,5% din totalul copiilor din raion), fără evoluții fundamentale diferite față de anii precedenți.

Trei sferturi dintre copiii cu dizabilități locuiau în mediul rural, fiind preponderent băieți (6 din 10) din grupa de vârstă 7-15 ani (7 din 10).

Copiii cu dizabilitate severă și accentuată au prevalat, deținând o pondere de 86% în anul 2022.

Localitățile cu cei mai mulți copii cu dizabilități în anul 2022 au fost orașele Rezina, Țareuca, Preciste și Cineșeuți.

Un număr de 27 de copii cu dizabilități au beneficiat în anul 2022 de servicii sociale, de 2,5 ori mai mult față de anul 2019. În pofida acestei creșteri, gradul de acoperire al acestora cu servicii sociale a fost de doar 16%, ceea ce arată necesitatea extinderii în continuare a serviciilor pentru copiii cu dizabilități din raion.

Cei mai mulți copii cu dizabilități au beneficiat pe parcursul perioadei analizate de serviciul Asistență Personală, care a avut în anul 2022 un grad de acoperire de 80%. APP și serviciul social de Sprijin pentru familiile cu copii au ocupat al doilea și, respectiv al treilea loc în ierarhia serviciilor acordate acestor copii.

ACȚIUNI:

Realizate:

1. seminar de instruire inițială a potențialilor asistenți parentali profesioniști care sunt de acord să ia în plasament copii cu dizabilități;
2. cursuri de instruire pentru specialiștii din cadrul DASPF cu privire la înțelegerea dizabilității și susținerea asistenților parentali profesioniști în îngrijirea acestor copii;
3. ședințe cu angajații Direcției Învățământ, Tineret și Sport în privința atitudinii cadrului didactic față de copiii cu dizabilități;
4. suport financiar, inclusiv familiilor în care cresc și se educă copii cu dizabilități, în cadrul serviciului social de Sprijin pentru familiile cu copii, în baza HG nr. 889 din 11.11.2013.
5. furnizare de servicii de Asistență Personală copiilor cu dizabilități severe;
6. ajutor material acordat familiilor cu copii cu dizabilități de către agenții economici din teritoriu și UNICEF Moldova.

Perspective:

1. efectuarea evaluării complexe a copiilor cu dizabilități ce nu beneficiază de servicii sociale pentru a stabili care sunt motivele;
2. ședințe de informare în comunități pentru părinți/îngrijitori care au copii cu dizabilități referitoare la serviciile sociale, medicale și educaționale pe care le pot accesa;
3. implicarea membrilor EMD în soluționarea cazurilor copiilor cu dizabilități;
4. extinderea serviciilor sociale și medicale pentru copiii cu dizabilități din raion.

Această publicație a fost realizată cu sprijinul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în cadrul proiectului „Date pentru Impact (D4I)”, implementat de Universitatea din Carolina de Nord, în parteneriat cu Palladium International, LLC; ICF Macro Inc.; John Snow Inc.; și Universitatea Tulane. Opiniile exprimate în această publicație nu reflectă în mod necesar cele ale USAID sau ale Guvernului Statelor Unite ale Americii.

TR-23-538 D4I

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

